

EKOHUSDJURSKURS

ProAgria 2015

Medicinering av djur i ekoproduktion

Användning av djurläkemedel

- På en ekohusdjursgård får det endast finnas läkemedelspreparat som en veterinär ordinerat.
- För produktionsdjur får man endast använda sådana läkemedelspreparat eller läkemedelssubstanser som godkänts för produktionsdjur
- De anvisningar om läkemedlets användning som veterinären gett skall iakttas, speciellt om denna ger bestämmelser om karenstider som avviker från produktresumén.
- Djuret skall kunna *identifieras* under medicineringen och karenstiden.
- Anteckningar om karenstid skall göras tydligt i bokföringen.
- Om man använder homeopatiska preparat för produktionsdjur, skall halten av läkemedelssubstans i det homeopatiska eller antroposofiska preparatet vara mindre än 1/10 000 (D4) och preparatet skall vara ordinerat av veterinär.

Förbjudna preparat

- Användning av läkemedelspreparat i förebyggande syfte, med undantag för fytoterapeutiska och homeopatiska läkemedel
 - Som användning av läkemedelspreparat i förebyggande syfte anses inte vård som veterinär ordinerat.
 - T.ex. användning av hormoner för enskilda djur som djurmedicinsk vård, bl.a. igångsättning av brunst är tillåtet.
- Medel avsedda för befrämjande av tillväxt och produktion (bl.a. antibiotika, kockidiostater och andra tillväxtbefrämjande preparat)
- Användning av hormoner och motsvarande medel för reglering av fortplantning (t.ex. synkronisering av brunst) eller andra ändamål

Karenstider och behandlingsgånger

- Ett djur vars produktionslivscykel är längre än ett år (t.ex. mjölkkor, suggor, hästar) kan vårdas med läkemedelspreparat tre gånger under en 12 månaders period.
 - Djur som behandlats fyra gånger under en 12 månaders period betraktas som konventionellt uppfött och dess omläggningsskede måste börja om från början. (För mjölk 6 mån och för kött 12 mån och $\frac{3}{4}$ av livstiden)
- Ett djur vars produktionslivscykel är kortare än ett år (t.ex. slaktsvin, fjäderfä) kan på godtagbart sätt behandlas med läkemedel bara en gång under djurets livstid.

Karenstider och behandlingsgångar

- I ekologisk produktion är karenstiden för alla animaliska livsmedel dubbelt så lång som den normala karenstiden
 - T.ex. om normal karenstid är 5 dygn, är karenstiden i ekologisk produktion 10 dygn (2 x 5 dygn = 10 dygn).
- Om ekokarenstiden inte har förflutit och djuret slaktas efter normal karenstid skall köttet säljas som konventionellt.
- För mjölk, utöver karenstiden, skall antibiotikatestet vara rent.
 - Utfodring av kalvar med karenstidsmjölk är en avvägningsfråga

Karenstider och behandlingsgånger

- Som behandlingsgånger betraktas alla läkemedelsbehandlingar som getts för ett sjukdomsfall förutsatt att det gäller vård av samma sjukdom. Granskningsperiod 12 mån bakåt i tiden från behandlingen
- Som behandlingsgånger räknas inte medicinering mot parasiter, vaccinationer eller obligatorisk medicinering som ingår i sjukdomsbekämpningsprogram
- Användning av receptfria preparat anses vara en behandlingsgång ifall preparatet inte är ekologiskt
 - t.ex. vompasta, kalvsalt
- Det lönar sig att tillsammans med veterinären göra upp en förteckning på egenvårdspreparat som används på gården

Exempel på veterinärens lista över egenvårdspreparat för gården

Preparat som används på gården för vård av ekodjurens sjukdomar	För vilka djurgrupper	Ändamål	egenvård/vet. ordination
vompreparat t.ex. Correct Pötsi-Potku	nötkreatur	störningar i vommen	egenvård
kalciumpreparat t.ex. Correct Calcium	nötkreatur	kalvningsförlamning	egenvård
läkemedelsselen t.ex. Selevitan granulat	nötkreatur	bristsymptom på selen	egenvård
salt- och mjölksyrabakteriepreparat	nötkreatur, kalvar	vård av diarré	egenvård
Vera Veterinär	1.3.2015	Jakobstad	
Veterinärens underskrift	Datum	Ort	

Journalföring av medicinsk behandling

- Ägaren eller innehavaren av produktionsdjuren skall föra journal över medicinering av djuren. Ur bokföringen skall det framgå:
 - medicinernas förvaringsställe
 - mediciner som köpts till gården
 - för djuren använda mediciner och preparat av läkemedelstyp: djurets/djurgruppens identifieringsuppgifter, sjukdom, datum för medicineringen, behandlingstid, behandlingsgång, läkemedlets eller läkemedelssubstansens namn, använd medicinmängd, ekologiska produktionens karenstid och läkemedlets försäljare, vem som påbörjat medicineringen samt läkemedlets / foderläkemedlets indikation
 - god praxis är att i bokföringen också anteckna datumet när karenstiden upphör

Journalföring av medicinsk behandling

- T.ex. på djurets seminerings- och hälsokort eller i Naseva / Sikava (ifall veterinären överlåter till gården läkemedel för kommande behov skall anteckningarna göras i den elektroniska läkemedelsjournalföringen)
- Att spara recepten i en mapp räcker också som journalföring av medicinering ifall djurets ägare kompletterar dokumenten med uppgifterna som fattas
- Recept man fått av veterinär, skriftliga utredningar och andra verifikat från apoteket eller foderläkemedlets överlåtare skall sparas
- Journalföringen skall sparas 5 år, trots att djuret inte längre skulle finnas på gården (tvärvillkor, samma läkemedelsjournalföring lämpar sig för eko)

Exempel på botten till läkemedelsjournalföring

JOURNALFÖRING AV MEDICINERING

Gård:					År:				
Djurets/djurgruppens identifikationer	Sjukdom / indikation för läkemedel eller foderläkemedel	Vård-datum	Behand-lingstid	Behand-lingsgång	Namn på läkemedel eller foder	Använd mängd läkemedel	Ekokarens-tid / Kar.tid upphör	Försäljare av läkemedel	Medcineringen påbörjad av